Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— У мене своє бачення світу!..

Перець

№ 1 (851). Рік видання 45-й Ціна номера 12 коп. КИЇВ. СІЧЕНЬ **1971**

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

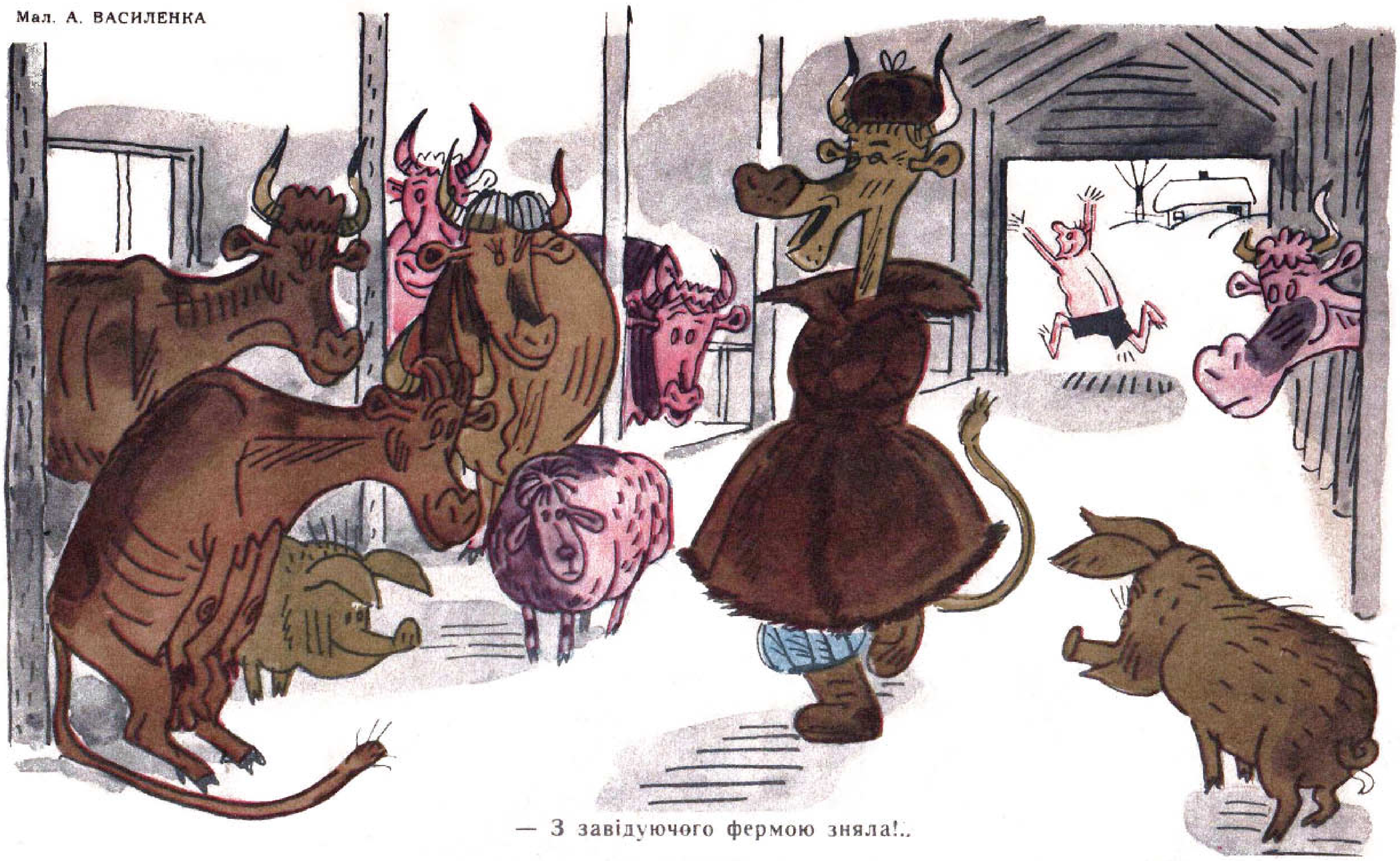

— З завідуючого фермою зняла!..

Дмитро МОЛЯКЕВИЧ

Бацила свинства

I

Скажу по секрету:
маю на думці
ім'я своє десь примостити
в науці.
Бо хоч учені Дмитри вже є,
але в них —
прізвище не моє.
Правда,
раз вже пішло на теє,
то є і на М,
але — Менделєєв.

Прошу не подумать лише,
що я —
прославить хочу своє ім'я.
Ні!
Прикрашає ж скромність людину.
Я — скромний:
мені — аби вчене звання
(одразу ж підвищиться зарплатня!),
а без слави я —
не загину...

Отак
і сюди, і туди прикинув —
мов непогану задумав штуку...
Все! Зроблю внесок свій у науку.
А конкретніше —
в медицину!

II

Божа ласка до людства — зрима:
Постарався з усеньких сил —
Понадпланово натворив нам
Різних вірусів та бацил.

Про бацили, про їх натури
(Взять бацилу хоча б чуми)
Маєм досить літератури —
Понаписувано томи...

Все це знаємо із дитинства...
Тим дивніша загадка ця,
Що чомусь про бацилу свинства
У науці — ані слівця.

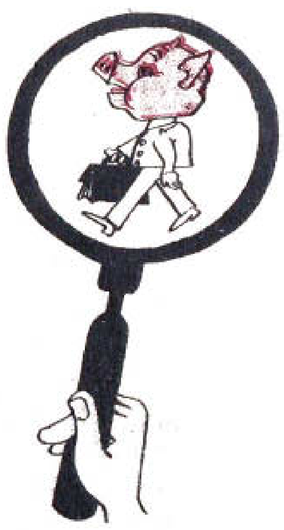

Ні рядочка — за всі епохи.
Отож тему таку беру,
Щоб заткнути бодай би трохи
У науці оту діру.

III

На такім, перш за все, моменті
Зупинитися б я хотів:
У широкім асортименті
Маєм свинські бацили ті.

Різновида це штука — свинство,
Все від нього свій рід веде —
Хамство, черствість і кривочинство
І т. д., і т. д., й т. д.

Я — насмілюся це відзначить —
У науці не знаю спроб
Дослідити, чим свинство, значить,
Виділяється з-між хвороб.

Сам уперше я перед цим став,
Тож дозвольте сказать мені
Хоч загально, які у свинства
Особливості основні.

IV

Так, наприклад, іще ні разу
Встановити не удалось,
Щоб, схопивши оту заразу,
На здоров'я жалівся хтось.

Та зате, як говорять факти,
Усі інші, що сяк чи так
Мають з хворим таким контакти,
Ризикують нажить інфаркт.

Парадокси це дивовижні:
Сам заражений, вражий син,
А страждає за нього — ближній
І, як правило, не один...

Ураховуючи шкідливість,
Ту, що свинство в собі таїть,
Ще одну його особливість
Тут підкреслю хоч мимохідь...

При нагоді мужі учені
Наголошують раз у раз,
Що для людства — у гігієні
Панацея од всіх зараз.

Не беруся дискутувати,
А скажу вам лише одне:
Хай за мене говорять факти,
Для науки — це основне...

Є знайомий один у мене.
Геній! Вишуканий артист
Особистої гігієни!
Винятковий акуратист!

Миє руки перед їдою,
Миє руки після їди —
Милом, теплою ще й водою.
Ну, стерильний вже — хоч куди!
Чистить нігті, полоще рота.
А — свинота. Така свинота,
Що збав, боже, й не доведи!

Якщо вигоду в цім побачить,
То, й не думаючи, бігме,
Рідній матері насвинячить.
Звідси —

Висновок-резюме:

Гігієна, видать, безсила
Проти капосної біди —
Не боїться ота бацила
Ані мила, ані води.

Щоб укоськати ту бацилу,
Слід вважати за добрий тон,
Коли свинству дають по рилу
І не кажуть при цім «Пардон».

Чи без свідків, а чи при свідках —
Наминати йому боки.
Інших ліків нема!

Примітка:

Передумав я все ж таки —
Ні зарплата ота, ні вчене
Не потрібне мені звання,
А то скажете ви й про мене:
«До корита поліз, свиня!»

Останнє слово підсудного

(ВИПИСКА З ПРОТОКОЛУ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ)

Громадяни судді! Я вислухав промову прокурора і зрозумів, що дійсно вчинив негарно, недоваживши громадянці Н. 15 грамів ковбаси. Я також визнаю, що негарно було з мого боку недоважити громадянину В. 18 з половиною грамів м'ясного рулету. І прямо таки сказати свинство — недодати громадянам К. і Ч. по 27 грамів цукерок «Космос».

Я розумію, вищеназвані громадяни можуть ображатися на мене. Але будьте розсудливі, хіба за такі дрібниці треба позбавляти мене волі, як того вимагає прокурор? Та я вам скільки завгодно наведу прикладів, коли людям прощали ще більші порушення.

Чули, в Донецькій області є такий трест «Торезантрацит»? Так от цей трест тільки одній Березівській міжрайбазі по торгівлі будівельно-господарськими товарами і паливом недоважив 4 тонни вугілля. Гроші взяв, а вугілля не додав. Куди тільки працівники бази не скаржилися, куди тільки не писали! І комісія визнала факт недовантаження, і в акті цей факт зафіксований. А працівникам тресту, винним у недовантаженні — ніяких покарань. Навпаки, премії видають.

Або всі ви, громадяни судді, чули про Часів-Ярський кар'єр у тій таки Донецькій області? Підприємство солідне, і керують ним люди поважні. А от поводять себе дуже не солідно по відношенню до клієнтів. Скажімо, Калуському заводу комунального устаткування мали виділити 600 тонн піску, а відвантажили всього 255 тонн. І куди тільки не скаржилися заводські ливарники. Навіть у народний контроль зверталися. Бо через ці недовантаження підприємство недодало країні 39 тисяч кранів. А з постачальників — як з гуски вода!

Ви мене, рядового прилавка, звинувачуєте в тому, що під час ревізії виявлено нестачу — недорахувалися 15 бляшанок «Корюшки в томаті». Погоджуюся з вами, це неподобство. Але навіщо прокурор вимагає покарати мене за це? Адже, трапляється, зникають речі й солідніші, а винуватцям усе сходить з рук.

Візьміть хоча б ось такий випадок. Балаклавське рудоуправління відправило зі станції Золота Балка Придніпровської залізниці вагон із мармуровою окрушиною на станцію Дубно, де з нетерпінням чекали на неї працівники пересувної мехколони тресту «Ровносільбуд». Вантаж оформили, гроші заплатили, квитанцію одержали. А вагон наче корова язиком злизала. Чекають, шукають будівельники, а залізничники плечима знизують:

— Десь ніби був вагон і кудись зник!

От і я кажу: ніби були «корюшки в томаті» і кудись позникали. Але ж вагон — не бляшанка. А, бачите, ніхто й не збирається карати залізничників, як оце ви мене.

Громадяни судді! Я вислухав промову прокурора, і мені зробилося навіть соромно. Дійсно, як я міг узяти в покупця гроші за товар, а підсунути йому порожню коробку. Шкода мені його, бідолаху! Тільки навіщо мене за це засуджувати, як вимагає прокурор? Повірте мені, за такі речі не тільки не судять, навіть зауваження ніхто не робить.

Існує, скажімо, на Сумщині в Середино-Будському районі міжколгоспне дорожньо-будівельне управління. Так це управління теж бере гроші з колгоспів за те, що нібито дорогу будуватиме. Наприклад, узяло гроші з колгоспу імені Ульянова, пообіцяло зробити цього року дорогу. А будівельники тільки й зробили, що кілочки повбивали і сказали колгоспникам:

— Ось цією стежкою і ходіть!

І пішли собі, впевнені, що ніхто їм нічого не зробить.

Я прошу вас, громадяни судді, зважте на ці приклади й не судіть мене суворо.

Виписку зробив
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

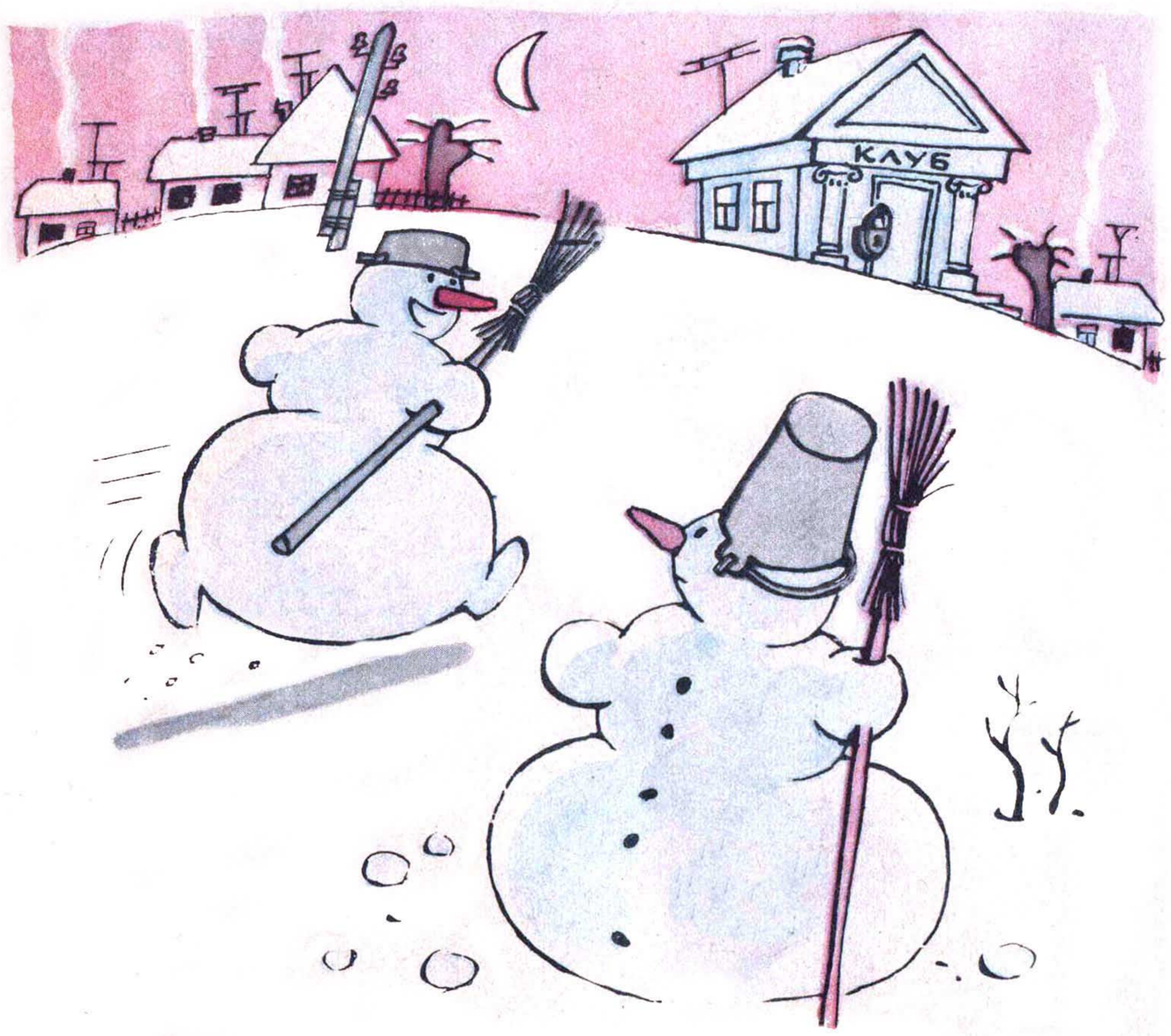

— Ходімо в клуб до Діда Мороза на новосілля!

Телеграфне агентство Перця

РАДІСНО ДО СЛІЗ

КІРОВОГРАД. (Телефоном). Кілька хвилин радості зробили споживачам працівники кіровоградського заводу «Більшовик», випустивши партію м'ясорубок. Ставши володарем цього дефіцитного чуда побуту, покупці ділили рівно стільки часу, скільки треба на те, щоб витягти чудо з обгортки. По цьому на радісних обличчях з'являлися сльози: ручка м'ясорубки не крутилася.

ЗА СУМІСНИЦТВОМ

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. (Наш кор.). Цінну ініціативу виявили місцеві радіолюбителі. Об'ява, вміщена в обласній газеті «Днепровская правда» від 16 вересня, доводить до відома читачів, що: «областной радиоклуб ДОСААФ производит ремонт и реставрацию мебели».

За якість ремонту можна бути спокійним, бо, як свідчить та ж об'ява, «работы выполняют высококвалифицированные мастера».

Сподіваємося, що «ремонт мебели» — не межа для дніпропетровських радіолюбителів. І нас уже не здивує, коли прочитаємо в газеті, що радіоклуб зумів виростити в своїх стінах і висококваліфікованих майстрів по ремонту одягу та взуття, а, може, навіть і керогазів.

ПОШТОВИЙ ТЕЛЕПАТ

Спеціаліста такого профілю запросили до себе на роботу працівники Ямельницького (Сколівський район Львівської області) відділення зв'язку, відкритого тут ще в серпні 1969 року.

Оскільки т. Підгородецький — начальник Сколівського районного вузла зв'язку — ще й досі не спромігся установити телефону в цьому поштовому відділенні, сільські зв'язківці мають намір за допомогою телепатії приймати і передавати на близьку і далеку відстань телеграми і телефонограми.

УНІКАЛЬНИЙ МІСТ

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ. (Наш кор.). На Ковельському заводі залізобетонних виробів готується до здачі в експлуатацію міст вельми оригінальної конструкції. Споруджують його не із заліза та бетону, а з мостових кранів (5 штук) та іншого невикористаного устаткування, що роками лежить тут без дії та іржавіє.

Проектом передбачено, що міст цей стане зручним засобом сполучення між заводом і районним комітетом народного контролю. Першим, на правах почесного пішохода, по ньому пройде директор заводу.

ШЛЯХ ВІДКРИТО!

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ. Працівники Ізюмського райвиконкому з задоволенням сприйняли останнє повідомлення синоптиків про те, що зима цього року буде морозною. Отже, непроїжджа ділянка центральної дороги у селі Новий Оскіл знову стане проїжджою для усякого транспорту аж до весняного розквасу.

З олівцем по Іванкову

Що являє собою Іванків? Селище на Поліссі. Не таке вже й велике, але й не дуже маленьке. Тихе, гарне.

І хоча Іванків — звичайнісінький районний центр, у ньому проживають не зовсім звичайні люди.

По-перше, вони не сплять.

— Хтось або щось заважає? — поцікавились ми у тамтешніх жителів.

— Ніхто і ніщо, — почули у відповідь. — З відрами біля колонок стовбичимо. Чекаємо, поки накапає.

А капає в основному вночі. Та й то потроху. Адже водопровід споруджувався за царя Гороха. І капітально відтоді не лагодився.

По-друге, іванківці не їдять борщу.

— Не полюбляєте цієї страви?

— От і не вгадали. В овочевих магазинах удень з вогнем не знайдеш буряків, цибулі, моркви та іншої городини. Через виняткову повороткість місцевих кооператорів. З чого ж той борщ приготуєш?

По-третє, іванківці бігають надзвичайно прудко. За гасом для керогазів. Бо єдина «точка», в котрій його відпускають, торгує три години на день. І тільки в робочий час. Го треба ж, відпросившись з роботи, подолати чималеньку відстань до тієї точки, постояти в черзі, занести гас додому і якнайшвидше в свою установу повернутися.

Майже світові рекорди з бігу — щоправда, ніким поки не зареєстровані, — встановлюють іванківці, коли мчать на телефонну станцію, аби в якійсь невідкладній справі подзвонити. Річ у тім, що в райцентрі немає жодного телефону-автомата. То хіба ж, збиваючись з ніг, не побіжиш, якщо, скажімо, треба швидку допомогу викликати?

По-четверте, іванківці до Києва без упину мотаються. Директор автопідприємства В. А. Давиденко і начальник виробничо-технічного відділу І. М. Козяр, приміром, — вже п'ятий рік. Аби зайвий раз висловити якнайщиросердішу подяку керівникам тресту «Київсільбуд», пересувні механізовані колони якого незбагненно швидкими темпами споруджують у Іванкові автобазу (в 1969 році з асигнованих на будівництво 218 тисяч карбованців було освоєно 40).

Восьмий рік мотаються туди ж, до столиці, представники деревообробного заводу. У Київське будівельно-монтажне управління тресту «Укрпобутпромбудмонтаж», котре так само високими темпами їхнє підприємство реконструює.

По-п'яте, іванківці краще, ніж ідеально, бачать. Вечорами у селищі темно, як у бочці з-під дьогтю. Багатьма вулицями можна ходити тільки навпомацки. А вони, іванківці, як удень, ходять — ні дерев, ні парканів не обмацуючи. І не всі, далебі не всі гулі на лобах набивають.

По-шосте, іванківці майстрами на всі руки себе зарекомендували. Переконавшись, наприклад, у тому, що в годинниковій майстерні майже ніколи не буває запасних частин, вони заходилися самотужки лагодити ручні, кишенькові й настінні годинники. Цей виробничо-побутовий експеримент дав пречудові результати: мало не в кожній оселі з'явився свій годинникар.

По-сьоме, іванківці ніякого холоду не бояться. От хоча б робітники столярного цеху комбінату побутового обслуговування. Взимку у продірявлений з усіх боків цех кучугури снігу намітає. А їм хоч би що — трудяться, план дають і ніяких болячок не наживають. Акліматизувалися.

По-восьме, іванківці взагалі нічого не бояться. Це насамперед працівників районної бібліотеки стосується. Старенька, напівтемна хатина, в яку кілька років тому вищепойменований культурно-освітній заклад втиснули, усе глибше й глибше вгрузає у землю, стеля потріскує, загрожуючи у будь-яку хвилину обвалитися. Однак бібліотекарі постійно на робочому місці перебувають, справно читача обслуговують, палку любов до книги йому прищеплюють.

Ні, не те, що незвичайні, а особливі якісь люди у звичайному райцентрі Іванкові проживають.

З олівцем подорожували, записували і малювали М. ПАЛЬЧИК та А. ВАСИЛЕНКО.

Київська область.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

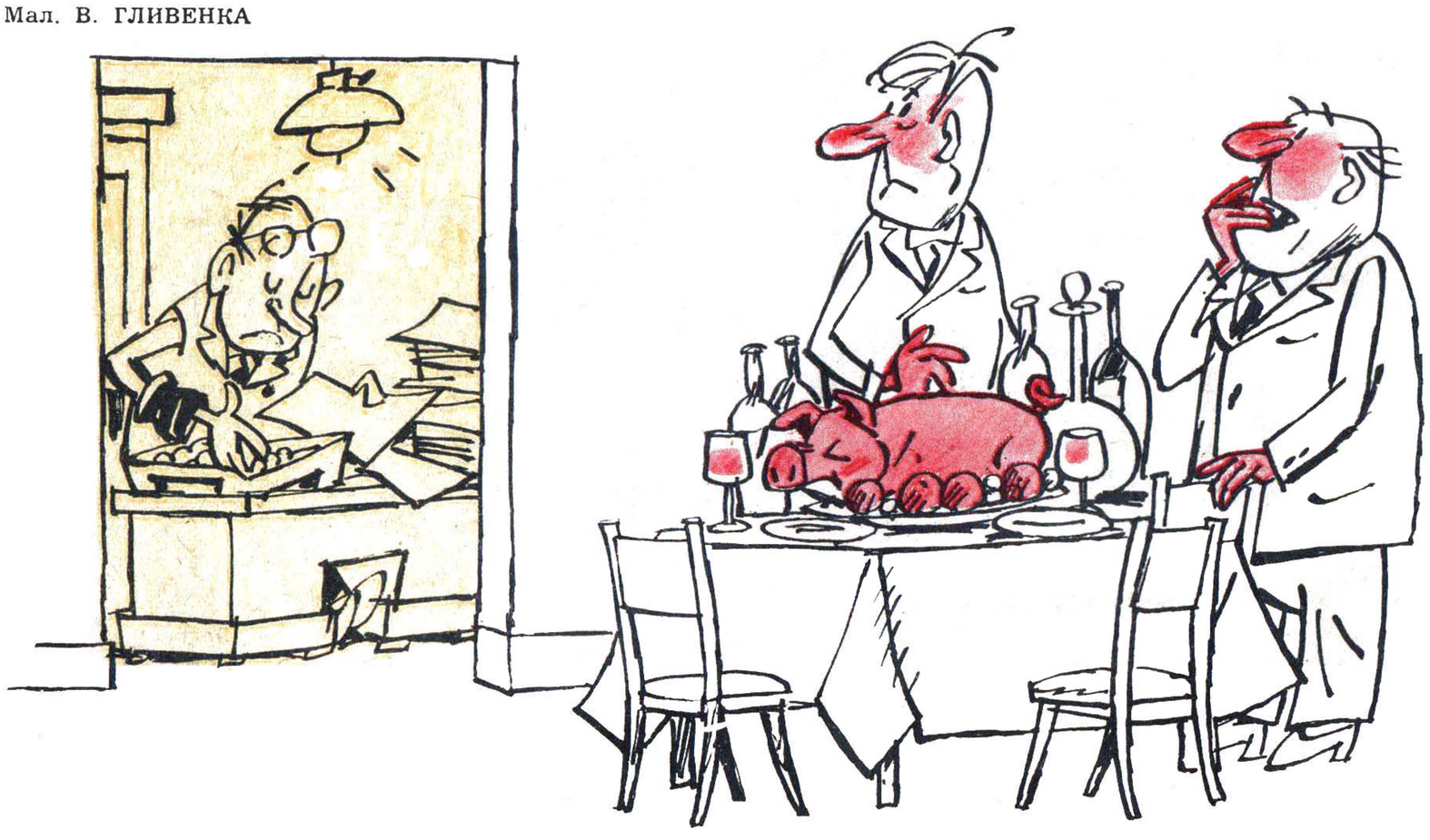

— Не пощастило нам з ревізором — не тільки не п є, а ще й на дієті сидить.

Дали перцю!

У голови правління Майданецького робкоопу т. Гринюка (Тальнівський район Черкаської області) з'явилися симптоми цифрової дезорієнтації. Внаслідок такого захворювання він почав плутати ціни на товари, самовільно міняв ставки заробітної плати. (Собі — у бік збільшення). Наробив всіляких порушень фінансової дисципліни.

Побоюючись, щоб хвороба не переросла у хронічну, пайовики написали листа Перцеві.

Заступник голови правління Черкаської облспоживспілки т. Зубрицький повідомив редакцію, що факти, наведені в листі, підтвердилися. Тов. Гринюка з роботи знято. Як рукою зняло з нього і симптоми цифрової дезорієнтації.

ПАРОДІЇ

ПІРУЕТИ

Сніг розмаїтий, немов синтетичний, —
осінь століття цього.
Грім електричний, мов сміх гомеричний,
цвьохкає батогом.

Падає листя, не просто пада —
тонкі піруети вниз.
Дівка зіперлася конопата
ліктями на карниз.

І вигляда, вигляда, виглядає
крізь верховіття любов.
Дерево голе, що десь там далі, —
наче японський бог.

(Микола ЛИХОДІД. «Листопад»).

Вік наш космічний такий прозаїчний —
все вже відомо давно:
грім — електричний. Нейлон —
еластичний.
Курка клює пшоно.

Яблуко з гілки не просто пада —
падає зверху вниз.
(Дівка зіперлася конопата
ліктями на карниз).

Може, поезію тут хоч спіткаю...
— Що, забарився женишок?
— Тю... Я фасони нові примічаю.

Розпроякий бог!..

Вас. ШУКАЙЛО.

ДРАНЕ СЕРЦЕ

Чатуй, щоб в душу вдарити красою,
Тонким мереживом затьмити зір,
До сходу сонця срібною росою
Проятрить нишком серце аж до дір.

В. ЛАГОЗА.

Дарма стоїш, волошко, між пшениці,
На тебе я й не гляну вже, повір,
Бо на здоров'ї може це відбиться:
Тонким мереживом затьмиш мій зір.

Заб'ється серце лунко і тривожно,
А потім стихне, вражене на мить,
І дірка буде в передсерді кожнім,
Яку й Амосову, напевне, не зашить.

Віталій ГУНЬКО.

Юрій ШАНІН

З ЖИТТЯ ОДНІЄЇ КОНТОРИ

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Беріть його на роботу: він знає стільки нових анекдотів!

З циклу «Вельми вчені записки»

Археологічний вісник Велико-Щурівського краєзнавчого музею

Мол. наук. співробітник Я. СИРОЇЖКО

ДО ПИТАННЯ ПРО ВУЛИЧНИЙ РУХ У МІСТАХ КИЇВСЬКОЇ РУСІ XII, XIII, XIV ТА НАСТУПНИХ СТОЛІТЬ

Лютого місяця 1969 року у місті Великі Щури під час прокладання телефонного кабеля до будинку гр. Наскрізного М. М. випадково було виявлено підземний хід.

Орієнтований з півдня на північ (на думку ж інших дослідників, навпаки: з півночі на південь), хід має в плані, здається, прямокутну чи, цілком можливо, кривулясту форму.

Автором даної праці in situ [1] виявлено шкіряний підбор від чоловічого чобота. Вуглецевий аналіз та ступінь амортизації підбора дозволяють віднести його до періоду від III до XIII ст. ст. н. е. Ergo [2], підземним ходом користувалися люди. Твердження деяких авторів, які вважають, що тут ми надибали залишки катакомб типу Київських та Одеських, нам здаються необгрунтованими. Підбор, безсумнівно, було загублено під час прискореної ходьби. Можливо, навіть, внаслідок панічної втечі.

Ergo, перед нами давньоруський підземний перехід, яким для безпеки користувалися давньоруські пішоходи, переходячи в давньоруських містах давньоруські вулиці.

Як відомо, князі та їхні поплічники (так звані ключники, спальники, охальники та опричники), пригноблюючи простий народ, залюбки давили перехожих (яких тоді саме тому і звали «каліки перехожі») за допомогою коней-возовиків та іншого гужового транспорту.

Природно припустити, що давні мешканці Великих Щурів вже за тих далеких часів прокопували під вулицями підземні переходи, щоб врятуватися від князівських жеребців (а разом — і від страшенних податків).

Висновки:

а) Великі Щури з давніх давен уславились пожвавленим вуличним рухом.

б) Саме через Великі Щури пролягала підземна частина Великого шляху з Варягів у Греки.

в) У Великих Щурах часів Київської Русі вже розпочалися роботи по міському благоустрою, які б не завадило, нарешті, завершити.

[1] In situ (лат.) — в місці розкопу.
[2] Ergo (лат.) — отже.

Лариса Іванівна, Георгій Трохимович і Рекс

Як ВИ гадаєте: це добре чи погано, якщо людина любить тварин? Абсолютно з вами солідарний: звичайно, добре, навіть дуже добре.

А як ви гадаєте: це добре чи погано, коли людей, котрі безкорисливо й самовіддано люблять тварин — починають за це переслідувати? Цілком і повністю підтримую вас: це погано, навіть дуже погано.

Саме з таким кричущим неподобством я зіткнувся у Недригайлівському районі Сумської області, де безпідставно піддають остракізмові Ларису Іванівну Жовтоніжко та її чоловіка Георгія Трохимовича Рябиченка. І роблять це, як я особисто переконався, люди бездушні, черстві, байдужі до проявів благородства й гуманності Лариси Іванівни та Георгія Трохимовича у ставленні до живої природи.

Кому, приміром, заважав безневинний Рекс, якого любовно викохували Георгій Трохимович і Лариса Іванівна? Зрозуміло, нікому. Або ловкі веселі поросята, схожі на бочечки з смальцем, і кількаНадцять клопітливих квочок? Теж ніби нікому.

А все ж знайшлися вередуни-крикуни. І те їм не так, і це не так. І пес заважав. І поросята очі муляли. І кури дратували.

Ну от, приміром: Лариса Іванівна та Георгій Трохимович завжди Рекса на ніч під вікном спальні прив'язували — поближче до себе. Щоб ніхто його не скривдив. І тут же почалося: «До вікна підійти неможливо!» Лариса Іванівна й Георгій Трохимович не раз терпляче пояснювали: і не треба ночами під чужими вікнами тинятися, ще Рекса перелякаєте на все життя, а взагалі — приходьте вранці. Думаєте, зрозуміли крикуни, вгомонилися? Нічого подібного: «А якщо комусь погано, а якщо когось несподівано привезуть?»

Ага, зовсім забув пояснити: Лариса Іванівна працювала головним лікарем, а Георгій Трохимович — лікарем у Вільшанській дільничній лікарні. Але це так — між іншим, та й не про це мова, бо йдеться тут про велику любов до тварин.

Так от щодо Рекса. І справді: якщо комусь погано, хай потерпить. Якщо когось привезуть, можуть і почекати, поки розвидниться. Не покидати ж серед ночі Рекса напризволяще! А то ще заїкатися почне. Ось чому, я переконаний, правильно зробили Георгій Трохимович із Ларисою Іванівною, коли не послухали отих крикунів.

Або інше. Прийшов до лікарні один чоловік на прізвище Б. А Георгій Трохимович якраз меню для Рекса обмірковував. Совість же треба мати, щоб набридати лікареві у такий відповідальний момент! Георгій Трохимович і порадив йому не вештатися, а пити пірамідон і частіше милуватися з дружиною. Вірно порадив? Абсолютно. А той за кілька днів знову прийшов. І знову. І ще. П'ять разів отак приходив. Аж поки не... помер. Але при чім тут Георгій Трохимович?!

А то якось прибігли до Георгія Трохимовича від старенької Б-ко, у якої щось там наче розболілося. Жила вона, і справді, поруч, але ж не в тім річ. Георгій Трохимович саме навчав Рекса грати на губній гармошці. Серйозна причина, щоб не піти на виклик? Думаю, що дуже серйозна. Та хіба люди це розуміють? Чотири рази приходили. Уп'яте, щоправда, вже не прийшли, бо старенька... померла. Але знову ж таки — при чому тут Георгій Трохимович? Він що, лікував її, неправильного рецепта виписав чи, може, не той укол зробив? Ні, ні і ще раз ні! Він цю Б-ко й в очі того дня не бачив. Отож нічого до людини й присікуватися.

Про такі ж другорядні речі, як, наприклад, те, що Георгій Трохимович, не оглянувши й не допомігши хворому К. з переламом якоїсь там плечової кістки, вирядив його зі своєї лікарні, — про це я навіть і згадувати не хочу. Бо Георгій Трохимович у той час за власноруч розробленим методом учив Рекса рахувати до двадцяти. Поважна причина, щоб не відволікати своєї уваги другорядними справами? Дуже поважна! Тож ні К., ні К-ко, ні В., ні інші, якщо вони свідомі люди, не повинні ображатися на свого лікаря, який просто не мав змоги допомогти їм із їхніми тріщинами та переламами. Був би час — допоміг би. А то ж не було. Думаєте, отак просто навчити Рекса рахувати до двадцяти?

Наївні люди... Чіпляються також до Лариси Іванівни. Мовляв, і чоловік нічого не робить, і вона теж. Дурниці! Лариса Іванівна завжди була не менш зайнята, ніж Георгій Трохимович. Про яке, скажімо, переливання крові могла йти мова, коли головний лікар годувала поросят: носила їм — а заодно й Рексові — різні калорійні наїдки з лікарнянської кухні. Гуманно чинила? Не думаю, що в когось вистачить совісті сказати протилежне. А те, що кров, яку надсилали з області для переливання, потім виливали в...кгм-кгм... туалет, то це було суворою необхідністю: кров — вона теж псується. Як і всякий інший продукт. Так що все логічно, й ніяких підстав панікувати немає. Донорів у нас, слава богу вистачає (чудові, скажу вам, люди!). Ну, а записи в книзі реєстрації переливання крові про те, що всю її використано за прямим призначенням, теж зрозуміти можна: треба ж було якось відзвітуватися!

Не витримують критики й намагання різних недоброзичливців очорнити світлий образ Лариси Іванівни тим, що вона забирала додому лікарнянський «м'який інвентар». Ну то й що? Брала — і пелюшки, і простирадла, і підодіяльники, і навіть кожух. Але ж не для себе. Кожух — щоб Рекса взимку було чим накривати. Простирадла й підодіяльники — щоб поросятам постіль змінити. Пелюшки — для курчат, які щойно вилупилися з яєць.

До речі, про яйця. Згадують головлікареві навіть і таке, про що мені й слухати смішно: свіжі яйця, які надходили до лікарні, Лариса Іванівна забирала, а натомість приносила на кухню тухлі — зі своїх старих запасів. А куди ж, по-вашому, вона мусила дівати негодящу продукцію?

Ну, а про запущену документацію, відсутність необхідних медичних приладів, невчасне замовлення вугілля для лікарні й говорити, мені здається, не варто. Люди вже якось про себе подбають — у тому числі й хворі. А Рекс хіба сам себе чимось забезпечить? От Лариса Іванівна з Георгієм Трохимовичем і турбувалися про беззахисних істот. Хто скаже, що це не благородно? Хай тому язик відсохне!

Правда, як я вже відзначив, є такі, що сказали. Й навіть написали. І в обласній газеті. І в республіканській. Дуже образливо написали. А в документах районної лікарні, районного комітету народного контролю і райкому партії високоморальну діяльність Лариси Іванівни та Георгія Трохимовича оцінили ще образливіше, ніж у пресі. Там сказано, що «медична допомога населенню Вільшанської дільничної лікарні поставлена вкрай незадовільно...», що «населення не хоче лікуватися у цій лікарні», що лікарі «зловживають своїм службовим становищем». Після того, як усі ці документи були зібрані докупи, райком покарав Ларису Іванівну по партійній лінії (Георгій Трохимович одержав свою догану раніше) і звільнив її з роботи. Те ж саме сталося і з Георгієм Трохимовичем.

От тепер і скажіть: хіба ж це не бездушність? Хіба ж це не кричуща несправедливість? З особливим сумом констатую, що колектив лікарні зайняв дивну позицію: замість того, щоб рішуче захистити колег, активно включився в їх переслідування і навіть висловлював незрозумілу радість з приводу їх звільнення.

, На щастя, в облздороввідділі сидять не такі черстві люди, як в усіх вищеназваних установах. Там швидко розібралися, що й до чого. А розібравшись, негайно поновили Ларису Іванівну на роботі в лікарні. Ось-ось займе належне йому місце і Георгій Трохимович. Так що я переконаний: справедливість кінець-кінцем переможе. Хто-хто, а завідуючий облздороввідділом Борис Павлович Криштопа цілком довіряє і Ларисі Іванівні, і Георгієві Трохимовичу.

Й правильно робить. Таким благородним, гуманним і кришталево чистим людям не можна не довіряти.

Що ж стосується мене, то я хоч зараз піду лікуватися до них. Ось тільки заповіт напишу.

В. ЧЕПІГА.

Сумська область.

Мал. Й. КОГАНА

Без слів.

ОНУЧОК ІДЕ

ГУМОРЕСКА

— Ви ж подумайте, люди, як може знавісніти на старість людина, коли вона рідного онука цурається!

Одержали ми цими днями від дочки з Одеси телеграму — хоче привезти до нас онучка на цілий місяць. Це ж для нас, старих, мусила б бути он яка радість, он яке свято... А він прочитав, настовбурчив вуса і як затявся: відбий телеграму — нехай не везе, доволі з мене торішнього гостювання.

Я йому тлумачу: ти ж стара людина, взяв би ціпка, коли йдеш на подвір'я, та ціпком перед себе туди та сюди, та ще туди і в сільце не попався б. Треба ж дитині якось гратися! Дитя жваве, розумне. Умовляю, умовляю його, а він як згадає про пилосос, так і знову дибки. А за що тут гніватись? Тут радіти треба, що дитя кмітливе росте...

Я в своєму роду не з останніх, але до пилососа підступитись і досі боюсь, а онучок, нехай здоров буде, золоті руки має. Міське виховання, що не кажіть! Старий після обіду поспати любить: тільки пообідає — уже й завів носом музику. А онучок якось раз-раз, увімкнув пилососа і давай сонному дідові бороду чистити. Сміху було! А старому, бачте, не подобається, що він після тієї чистки ще й досі заїкається і очі закочує. Але ж він заїкається і білки йому вивертає тільки на труднім слові, а короткі слова вимовляє він чисто, як ми з вами. А може, пилосос тут нічого й не винен, може, це йому так молодість боком вилазить — я ж у нього четверта! А пилосос... його можна і в комору винести, а що малому здається, ніби в поросяти у носі розетка, то тут і зовсім півбіди: усі дроти поховати можна, щоб він у ту розетку їх не вмикав.

З одежиною то ще простіше, це торік він мою кацавейку начепив цапові на роги — той як мекнув, як стрельнув у ворота, то й досі ні цапа, ні кацавейки. Десь у безвість забіг. Кіт, той прийшов, теж десь пішов був у світ, але прийшов, як морози вдарили. Кілька днів круг двору ходив, все «няв!» та «няв!», а до хати боявся, ледь заманили, а цап, той і по цей день. Так що одежину можна й не ховати. Одним словом, добренько підготуватись, і нехай би той онучок їхав.

Я, скажу вам, радію, а старий — тільки закину ключку про онука — відразу кривим оком поглядає та так поглядає, аж молоко кисне. А оце вигадав, ніби йому край треба до брата їхати. Я ж по очах бачу, що він макогоники ліпить, нікуди йому їхати не треба. Кабана брат не колов, то чого їхати? Ну, чого?

Мені, бачите, самій залишатись з онуком теж не з руки. Не доведись, як торік: зачинив мене на клямку в коморі, то що я не сварилась та не просилась, щоб відчинив, а він крізь двері своє: «Шаландам в море виходу нєт — шторм. Сиди!» І сиділа, сиділа, люди мої, доки старий не прийшов та не випустив.

Поки ми з старим сперечаємось, я таки готуюсь зустрічати гостей, — до хліва та комори купила замки, усе, що можна, поховала й позамикала, сірники і ті — ось вони, у пазусі. Нехай їде. Це ж рідний онучок! Це ж утіха! Це ж така радість, така радість... Коли є в вас єдиний онук, ви мене зрозумієте. Правда ж?

Арсен ТКАЧУК.

с. Глухівці
Козятинського району
Вінницької області.

Мал. А. СВИНЦОВА

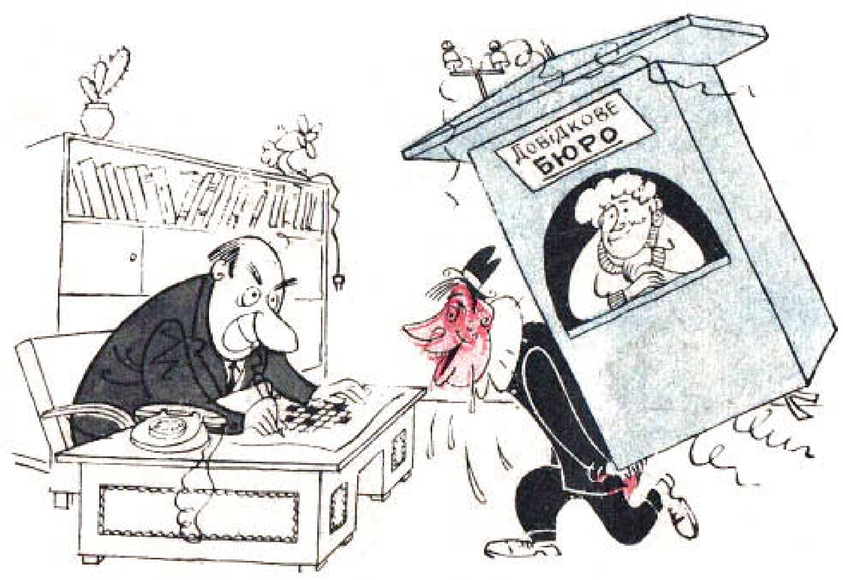

— Іване Петровичу! Ви запитували назву вулиці з восьми літер...

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

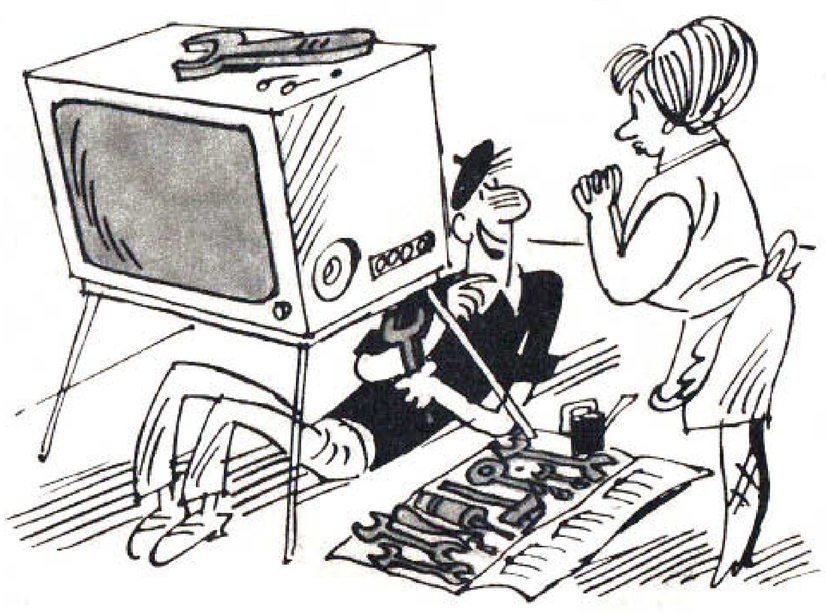

— А я раніше працював шофером...

Szpilki

Сатиричний журнал «ШПИЛЬКИ» (Варшава) відзначає своє 35-річчя. З нагоди ювілею «Перець» щиро вітає своїх побратимів по жанру, зичить їм СТО ЛЯТ доброго здоров'я і нових творчих успіхів!

Сьогодні «Перець» знайомить своїх читачів з гумором «Шпильок».

— Вибачте, отче, але мене викликали першого.

— Мамо, купи мені оту ляльку, що спить.
— Тихо! Це ж продавець.

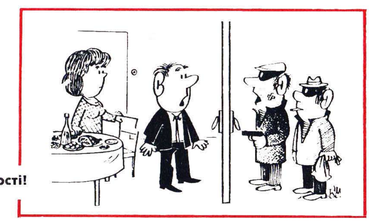

— Хто там!
— Не бійтеся, не гості!

Без слів.

Едвард КОПЧИНСЬКИЙ

З УСІЄЮ ДУШЕЮ

ГУМОРЕСКА

На Новий рік прийшов до нас двірник Антоній, щоб поздоровити. Ми симпатизували йому, і тому Зося (моя дружина) почала поратися на кухні. Невдовзі ми вже сиділи за столом. Я налив у келихи горілки:

— Вип'ємо за наші успіхи, за щасливий новий рік.

— Чому б ні, — сказав Антоній, — можна випити. У такий день навіть годиться. Бажаю й вам усього найкращого.

Після третьої чарки Антоній пригладив вуса і сказав:

— Ви такі гостинні, що й я мушу...

— Та що ви, Антоніо... — почала моя Зося.

— Ні, знаю, що мушу. Ви до мене з усім серцем, то й я, — стишив голос і продовжував. — Різне про вас говорять.

— Що говорять? — я відчув, що мимоволі почав хвилюватися.

— Ну, як би вам пояснити, — Антоній красномовно поглянув на порожню чарку, яку я вмить наповнив. — Мешканці говорять, що ви... — Антоній зробив непевний жест.

— Не розумію, — сказав я, ледь стримуючись.

— Ну, просто. Говорять у нас в домі, що ви й дружина завжди добре зодягнені, а дітки — як з голочки. А на це, звичайно, гроші потрібні...

— Я ж працюю, — здивувався я.

— Чоловіка цінують на роботі, як хорошого спеціаліста, — вставила Зося.

Антоній поглянув на нас із неприхованим співчуттям і продовжував:

— Мені якось байдуже, а от люди дивляться і говорять. У неділю завжди ходите під ручку, діти у вас вихована, старшим «день добрий» говорять, ви часто приносите додому коробки з тістечками, ніколи з вашої квартири лайки не чути. Це дивує людей, вони кажуть, що на таку розкіш ви як багато потрібно!

Антоній доброзичливо дивився на нас і тягнув своє:

— Мені, звичайно, байдуже. А от хоча б подивитися на цей стіл. Шинка, сардинки, горілка якась не наша. А це все грошей коштує, — примружив око і додав: — Мене не бійтесь. Я до вас щиро, а от перед людьми так не можна — заздрять.

— Пане Антонію, — нервово вигукнула Зося. — Ви прийшли до нас у святковий день, тому й на столі більше, ніж звичайно. Діти вихована, бо їх того вчимо, добре вдягнені, бо сама шию...

Антоній перехрестився і сказав:

— Господи, з вами не можна розмовляти, я ж по доброті... Комний живе, як може...

Після Нового року я купив торт. Пам'ятаючи Антонійове побажання, ніс його додому в кошику з-під білизни.

Переклад з польської
Л. ПРИВІС.

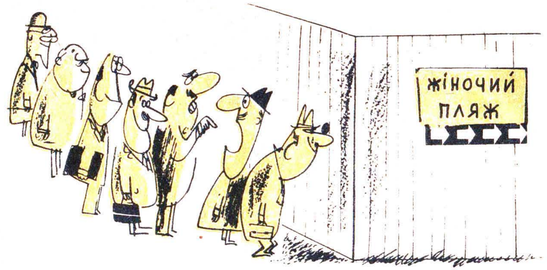

— Пан тут не стояв!
— Так, але я інвалід!

— Що це!
— Яма.
— Треба її засипати.
— Як, без плану і дотації з району!!

Без слів.

Дали перцю!

Працівники прилавка села Медвин Богуславського району на Київщині оголосили бій курцям. Щоб примусити їх кинути палити, вони настирливо почали частувати курців тільки зіпсованими, заплісняві лими цигарками «Вогник».

Цей «Вогник» не одному курцеві нутро вивернув. Про це йшлося у замітці «Курців буде менше» («Перець» № 19).

Як повідомив редакцію заступник голови правління Київської облспоживспілки т. Юхименко, факти підтвердились.

За порушення правил торгівлі завідуюча магазином т. Ільченко знята з роботи.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Цікаво, чого це саме тут вона призначила побачення?

Увірвавши вільну хвилину, Віталій Миколайович заскочив у магазин готового одягу і ще здалеку побачив на вішаку костюм саме такого фасону й кольору, про який давно мріяв. Приміряв піджак — ну, просто на нього шитий! Мерщій до каси, заплатив гроші. І коли вже продавщиця почала загортати костюм, він випадково глянув на штани і зойкнув. Що за дивина! Одна холоша була довша за другу на добрих двадцять сантиметрів.

— Це ж брак!

— Безумовно! — погодилась продавщиця. — Але, на жаль, другого костюма такого кольору й вашого розміру нема. Доведеться почекати...

Коли засмучений Віталій Миколайович повернувся до каси, щоб забрати свої гроші, касирка, грайливо посміхаючись, сказала:

— Навіщо вам гроші? Ви краще зайдіть до нас із цим чеком днів через десять, після першого числа. Можливо, тоді костюми підвезуть — ви й візьмете собі.

— Не розумію! — знизав плечима Віталій Миколайович. — А навіщо ж мені гроші у вас залишати? Коли костюми будуть, я тоді й заплачу.

— Бачите, вам це байдуже, а нам гроші допомогли б виконати місячний план, — пояснила касирка.

— Як це так, мені байдуже — де будуть мої гроші?! — ще більше здивувався Віталій Миколайович. — А може, я за цей час в іншому магазині надибаю гарний костюм, а може, я щось інше захочу купити...

— Ви скупердяга, — тихо промовила касирка, віддаючи гроші. — Не розумієте ви наших бід...

Навіть по дорозі на роботу — на меблеву фабрику ім. Богдана Хмельницького — Віталій Миколайович усе ще не міг заспокоїтися й бурмотів собі під ніс: «Казна-що! Залиш їм гроші! Мої! Заради якогось там їхнього плану!»

Однак зайшовши у свій директорський кабінет, обставлений скромними, але зі смаком зробленими меблями високої якості, поринувши у буденні виробничі справи, Віталій Миколайович Бистров швидко забув про ранкову пригоду в магазині. Інших клопотів було досить.

От, зокрема, лежить на столі зведення про хід виконання плану. Біда! Як не крути, виходить, що план березня фабрика виконає лише на 75 процентів, а відтак план першого кварталу — максимум на 93 проценти. Що його робити?

Посходилися інші керівники підприємства, посідали навколо директора, повпирали кулаки в скроні й замислилися. Хвилин з двадцять мислили. А може навіть і двадцять п'ять. І тоді хтось сказав:

— Тільки Ялта може нас урятувати...

— Точно! — вигукнув Віталій Миколайович. — Тільки Ялта!

І вже за хвилину директор напучував свого заступника З. Ф. Березовського:

— Негайно вилітайте в Ялту! Бийте себе в груди, рвіть на собі волосся, кляніться економічною реформою, завіряйте, що тридцять першого березня ми їм відвантажимо фанеровані щити. Тільки нехай швидше переказують нам гроші!

— А якщо не повірять?

— Мусять повірити!

— А чи справді ми їм відвантажимо щити тридцять першого?

— Будемо сподіватись!

І З. Ф. Березовський вирушив у Ялту. Він виконав усе, як йому рекомендували: бив себе в груди, рвав на собі волосся, клявся економічною реформою і всіма святими, завіряв і обіцяв. І керівники тресту «Ялтаспецбуд» повірили. І виставили на рахунок меблевої фабрики акредитив на 147.678 крб. 79 коп.

Однак тридцять першого березня фабрика щитів не відправила. Але ця деталь уже нічого не важила. З відома директора завідуючий складом готової продукції М. М. Солодкий підписав фіктивні специфікації на відвантаження, начальник відділу реалізації закріпив «липу», виписавши безтоварні рахунки — і фабрика одержала 147.678 крб. 79 коп.

Справедливості ради слід сказати, що 79 коп. вирішальної ролі не зіграли, а от 147.678 крб. — навпаки, зіграли. Завдяки цим «крб». план реалізації за березень виявився виконаним на 105 процентів, а за перший квартал — на 103 проценти. Така видатна виробнича перемога принесла не тільки славу, а й конкретні матеріальні вигоди. Міністерство, з'ясувавши, що фабрика за підсумками першого кварталу посіла друге місце у всесоюзному змаганні, виділило премію — 3500 карбованців. Крім того, завдяки видуреним у ялтинців грошам, вдалося покласти у фонд матеріального заохочення зайвих 15 тисяч карбованців.

Керівникам, інженерно-технічним працівникам, службовцям, а також робітникам фабрики видали премії — всього 6800 карбованців.

Було велике свято. Всі дуже раділи.

За тими радощами якось і про щити забули. Згадали про них лише в середині квітня, а відвантажили останню партію лише наприкінці травня.

Настрій зіпсували ті ж таки ялтинці. Надіслали в Івано-Франківськ листа: ми, мовляв, з фабрикою — як із порядними, повірили їм, навіть на певне порушення пішли, сплативши гроші за ще не одержану продукцію, а вони, бачте, як — обманювати...

Окозамилювачів було викрито. План, з'ясувалося, було не перевиконано, а зірвано. А коли так, то й премії видано незаконно.

Можна зрозуміти настрій робітників, службовців, інженерно-технічних працівників, які повертали до каси одержані премії. Бо, з одного боку, кожен усвідомлював, що коли гроші одержано незаслужено, то їх, звісно, слід повернути. Але, з другого боку, чи ж винні вони в тому, що керівники фабрики зайнялися обманом? І що там не кажіть, а коли ти повертаєш «незаконно одержані гроші», то це мимоволі створює якийсь комплекс вини. Це вже хіба що психологи та соціологи вкупі з економістами здатні підрахувати, якими конкретно матеріальними збитками можна виміряти таку моральну травму людям.

Ми можемо до цього додати збитки прямі: фабрика за цю гарну операцію заплатила банкові штраф 7384 карбованці. Штраф цей, звісно, сплачено за державний рахунок...

Коли всі ці збитки підрахували й оцінили в тресті «Прикарпатліс», то його керуючий тов. Прокопчук розмахнувся і з усього маху врізав В. М. Бистрову догану. І деяким іншим керівникам фабрики теж, по догані влипів.

Ось тепер сиди й хвилюйся, як переживуть вони ці догани. Єдине трохи заспокоює: від догани, подейкують, ніхто ще не вмирав.

І ще хотілося б додати таке. Іншому вдається схопити догану за якусь там неправильно витрачену десятку, в крайньому разі — сотню. А от товаришеві Бистрову, щоб здобути догану, довелося нанести збитків — моральних і матеріальних — на тисячі карбованців.

Справді, дорога догана.

О. КРУКОВЕЦЬ,
спец. кор. Перця.

Івано-Франківськ.

Мурчення

Сторінка для дітей

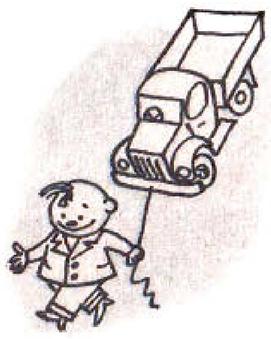

МРІЯ

— Ех, якби мені силу...
— Нащо?
— Якби отакенні мускули...
— Для чого?
— Хотів би я бути велетнем...
— Та навіщо ж?
— Я б возив на мотузочку не іграшковий, а справжній грузовик!

ПРИЙМАЧ

— А в мене приймач! — сказав Лесик.
— Оце? — засміялася Оля.
— Сірникова коробка?
— Та ти послухай...
Взяла Оля коробочку, слуха.
«Зззз...»
— Сам зробив?
— Ха-ха... Разом з мухою!

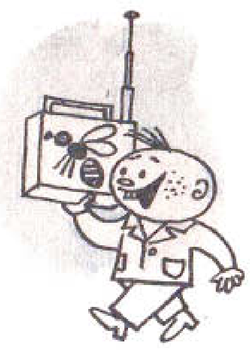

Л. ШИЯН.

УТІШИВ

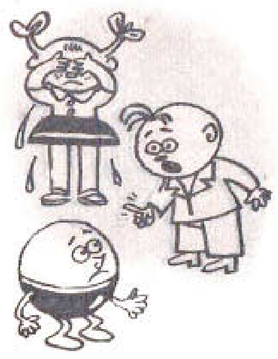

У під'їзді тихо
Плакала Галинка:
— Що ж я скажу мамі?!.
Он розбита шибка!..
І сказав їй братик:
— Галочко, не плач.
Ти ж не винна, Галю,—
Винен... м'яч.

Микола ГАЙДАЙ.

ПОРАДИЛА

Туди-сюди тупцюється
Хлопчик біля броду:
З річки носить він на берег
Пригорщами воду.

— Що ти робиш і для чого? —
Питає сестричка.
— А я хочу усю воду
Виносить із річки!

— Ну й чудний! — мала сказала, —
Де розум у тебе?..
Щоб всю воду вибрать з річки,
Відром носить треба!

Грицько БОЙКО.

Пригоди Перченяти

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

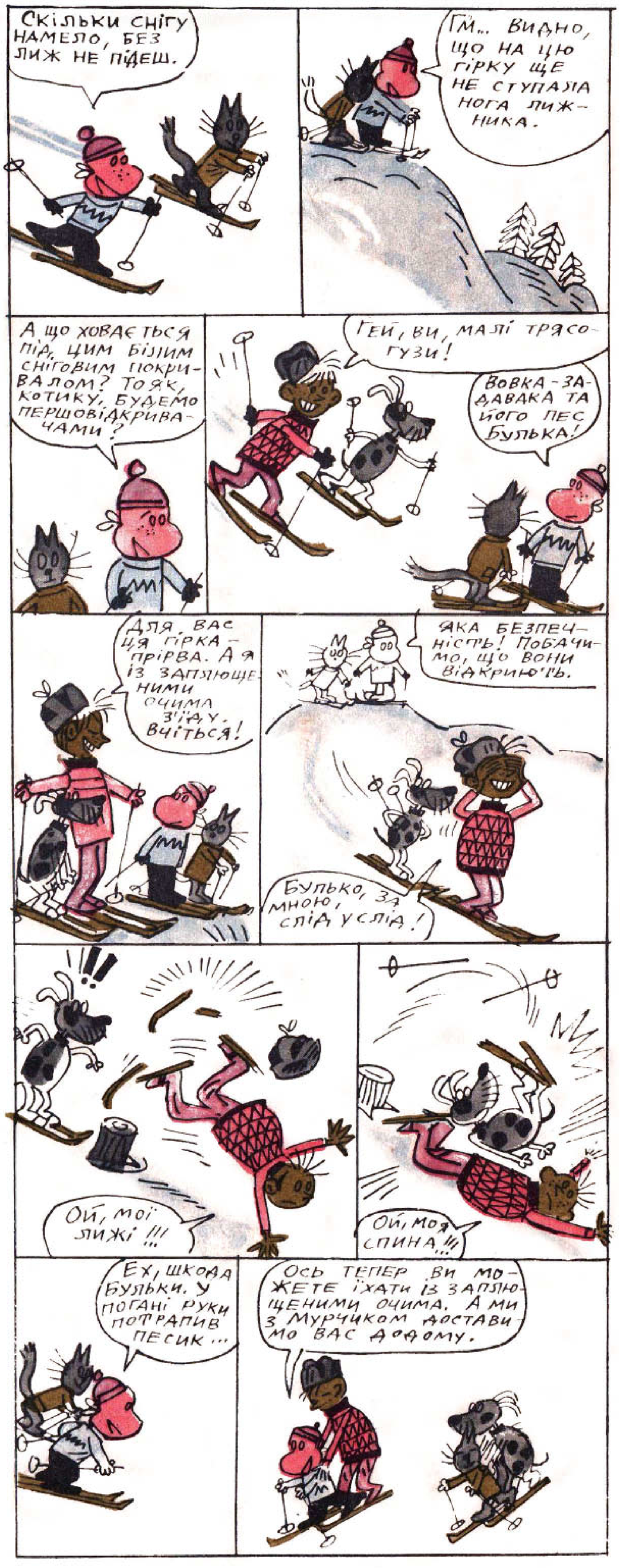

Творчі силуети

ЧАРОДІЙ

Від кого він унаслідував мистецтво чародійства, не знати. Одні твердять, що від батька. Інші запевняють, що від матері. Треті говорять, ніби у ті часи, коли нині відомий усьому світові і шанований всім чесним людом Павло Павлович Вірський був ще маленьким Павлусем, то бабуся йому нашептала і його нібито відразу ж потягнуло до танцю.

Так воно було чи не так, не будемо докопуватися. Хай над цим ламають собі голови біографи. Наше ж діло подати творчий силует не маленького Павлуся, а народного артиста СРСР, лауреата Державної премії Павла Павловича Вірського. А силуети видатних митців, як відомо, малювати дуже важко, бо більше розкрити секрети їх творчості, ніж вони розкрили себе своїм мистецтвом, не вдалося ще ніколи нікому.

Тому я просто постараюся зробити лише кілька штрихів до творчого силуету, ті кілька штрихів, які ще раз підтверджують, що Павло Павлович Вірський — таки чародій і характерник.

ТАКИ ЩОСЬ МАЄ...

(Штрих перший, або ж розповідь одного глядача)

Від забобонів я далекий. Двадцять років лектором-атеїстом працював. Знаю, що на світі чудес нема. А тут — чудо! На сцені.

Танцем мене не здивуєш. Але такого ще не бачив.

Сиджу у залі. На сцені — повзунець. І танцюристи всі, як один. І ногою туди, і рукою сюди. А потім як пішли по одному кренделі викидати!

Один млинка крутить. Сусід збоку захоплено викрикує:

— Ой, молодець! Ой, молодець Вірський!

— Де, — питаю його, — Вірський?

Лупить у долоні і мовчки киває головою на сцену.

Другий танцюрист завертівся дзигою. Та так, що зовсім його не видно. Тільки щось миготить.

Сусід знову:

— Ой, молодець! Ой, молодець Вірський!

— Де, — питаю його знову, — Вірський?

Знову киває головою в бік сцени...

Пішов третій, четвертий, п'ятий, десятий танцюрист в індивідуальне, так би мовити, танцювання, а сусід мій кожному каже:

— Ой, молодець! Ой, молодець Вірський!

— Слухайте! — кажу серйозно сусідові. — Ви кому очі замилюєте? Де це бачено, щоб один чоловік в кількадцяти особах танцював?

— Не в кількадцяти, а в стонадцяти, — поправив мене сусід. — А бачено це в Державному заслуженому ансамблі танцю України, яким керує Павло Павлович Вірський. Вірський — у кожному танцюристові свого ансамблю...

Не встиг він закінчити, як зал дружно вдарив:

— Слава Вірському!

А я собі думаю: треба таки дійсно мати велику чародійну силу, щоб отак переконати кількатисячну масу...

А ЯК ВІН ЗНАВ!..

(Штрих другий, або ж розмова з другим глядачем)

Ми вийшли з концерту. Він мовчав.

— Чого мовчите? — питаю.

— Думаю.

— Про щось чи про когось?

— І про щось, і про когось. Думаю про концерт, про танцюристів і про Вірського.

— Сподобалося?

— Не те слово... Та и не про те думаю. Оце зараз перебираю в пам'яті кожного танцюриста і танцюристку... Якби отак зустрів на вулиці, ніколи б не подумав. Здається, такі собі звичайні люди, земні. А ось на сцені щось надприроднє, щось неземне...

— Високо від землі танцюють?

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА

— Ви не жартуйте... Ви коли-небудь задумувалися над тим, чому Вірський не взяв у свій ансамбль вас чи мене?

— Знаєте, ніколи не задумувався.

— Отож-то. А ви задумайтесь.

— Бо він знає, що ні ви, ні я такого на сцені не втнемо.

— Отож-то. Але як він знає? Знає, видно, тому, що людина він не проста. Що таки він щось знає. І оті, котрі на сцені танцюють, і оті, що в оркестрі грають, і отой, що диригує — також знають. Отому Вірський їх і знайшов. Невже, ви думаєте, звичайна людина могла б отак майже в повітрі танцювати або так вигинатися, так викручуватися? Характерники вони. От що...

ЯК РУКОЮ ЗНЯЛО...

(Штрих третій, або розмова з симпатичною дівчиною)

Що буває на душі у студента, який не склав сесії, знає тільки студент, який не склав сесії. Що буває на душі у хлопця, якому наймиліша дівчина піднесла гарбуза, знає лише хлопець, якому піднесли гарбуза. Що було на душі у цієї дівчини, я не знаю, але вона просила:

— Не говоріть, будь ласка, до мене, бо мені дуже важко. Дуже важко на душі...

Це було перед концертом.

А після концерту я побачив її сяюче лице і знову підійшов до неї:

— Ну як?

— Ой, не питайте! Весь час сиділа, мов заворожена. Здавалося, що потрапила у якесь царство краси, у якийсь чарівний світ. Досі не віриться, що це було в дійсності. Наче у сні. Мабуть, таки правду кажуть, що Павло Павлович Вірський — характерник.

— А те, що було важко, дуже важко на душі?

— Як рукою зняло...

ТУТ ЩОСЬ НЕ ТЕ

(Штрих четвертий, або ж думки знайомого сталевара)

На одному концерті Державного заслуженого ансамблю танцю України поруч зі мною сидів мій знайомий сталевар. Він захоплено плескав у долоні, щиро кричав «браво», «біс». А в перерві жартома сказав:

— От кому життя — малина. Нічого не роблять, тільки все життя танцюють!..

А через якийсь час цей сталевар мав можливість побувати на репетиції ансамблю. Сидів він на стільці у куточку танцювальної зали, дивився, як актори вже котрий раз повторюють один і той же танок, як піт градом котиться по їх обличчях, як у кутках зали вони викручують мокрий одяг, і важке зітхання вирвалося з його сталеварських грудей:

— І це отак щодня? Ні, це не життя, а каторга! Звичайна людина цього не витримає. Тут щось не те. Тут якась сила неземна... Якби на мене, то звелів би їхню працю прирівняти до сталеварської. — Потім посміхнувся. — І за шкідливість видавати молоко. А може, й сметану...

А ЧИ ПРАВДА!..

(Штрих п'ятий, або ж коротеньке інтерв'ю)

Кажуть, що після одного концерту в одній європейській країні до одного танцюриста підійшов глядач. Він довго розглядав чоботи танцюриста, а тоді не витримав, спитав:

— Скажіть, як вам удається танцювати так, що ви не чуєте під ногами землі?

— Та якраз і удається тому, що чуємо під ногами землю... Свою, рідну, українську... — відповів, посміхаючись, танцюрист.

— А чи правда, — спитав знову глядач, — що ваш керівник маестро Вірський — чародій і характерник?

— Правда. Він прекрасно знає і розуміє душу та характер свого народу. І сам має справжній козацький характер...

Євген ДУДАР.

ДЕСЬ НА ЗАХОДІ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Тату, чого вони тут зібралися?
— А, робити їм нічого!

„Я ВАМ ПИШУ...“

Дехто твердить, що двадцяте атомне сторіччя, виснажуючись у неймовірному технічному прогресі, втрачає смак до сильних почуттів, до трепетних душевних поривань. Перевелися, кажуть, Вертери й бідолашні Лізи, остаточно перевелися. І коли, попри усе це, раптом проскакує іскра надпотужної пристрасті, здатність зросити сентиментальною сльозою рядок листа, то це викликає такий сплеск цікавості, якому можуть позаздрити снігова людина або доісторичне чудовисько Нессі з шотландського озера Лох-Несс.

Мусимо зізнатися, що й нас не обминула бацила раціоналізму, і лише зрідка щось дуже вже незвичайне бентежить душу. Саме таке трапилося нещодавно. І тому бере нас нетерплячка повідати про це читачам, хоча тисячу разів перепрошуємо за те, що цитуватимемо напівприватний лист та ще й не нам адресований.

«З радістю поспішаю сповістити...» (Не встигли ми перебігти очима цього рядка, а вже в уяві промайнуло прекрасне збуджене обличчя того ж таки Вертера, який щойно надіслав листа коханій своїй Шарлотті).

«З радістю поспішаю сповістити Вас, що...» — ще раз прочитали ми і знову ж таки гірко пожалкували, що канули у небуття ті далекі часи, коли можна було, не соромлячись, висловлюватися з отаким душевним піднесенням.

«З радістю поспішаю сповістити Вас, що мій уряд...» Е-е... ми трохи спіткнулися на двох останніх словах. Але читаємо далі: «... мій уряд прийшов до висновку, що Сполучені Штати схвалюють утримання та використання у воєнних цілях, з відповідним військовим персоналом, такі іспанські військові споруди: авіабазу в Торрехоні, авіабазу в Сарагосі, авіабазу в Мороні (поблизу Севільї); військово-морську базу в Рота (поблизу Кадіксу); нафтопровід Кадікс-Сарагоса; мережу аеронавігаційних пунктів та комунікацій...»

Ех, не чекали ми такого карколомного стрибка через два століття — від гетівського наївного Вертера аж до сучасних авіабаз та аеронавігаційних пунктів. Та й ви, либонь, не чекали. Зате мало не зомлів від томливого чекання той, кому було адресовано оте послання, — тобто іспанський міністр закордонних справ Лопес Браво.

Хвилювання дона Лопеса можна по-людському зрозуміти. Адже згаданому листу державного секретаря США Уільяма Роджерса передувало підписання угоди, яка викликала непередбачені ускладнення і в Іспанії, і в Сполучених Штатах.

На що вже цяці члени кортесів (іспанського парламенту), а все ж вісімдесят депутатів висловили публічну незгоду з діями міністра закордонних справ, який утаїв «деякі факти відносно угоди зі США».

Не все гаразд і по той бік океану: група американських сенаторів вказала на «неконституційність» дій уряду, який за допомогою ефектного фінта обійшов конгрес. Відбиваючи атаку сенаторів, Уільям Роджерс вивів у прорив свого заступника Алексіса Джонсона. А той, перш ніж зробити завершальний удар, вкрай запаморочив конгресменів каскадом словесних жонглювань: мовляв, ідеться не про договір, а про другорядну угоду, яка не містить нічого нового, і тому президент вирішив не турбувати такими дрібницями конгрес. І саме цей факт говорить, що угода не передбачає жоднісіньких зобов'язань, бо, якби вони мали місце, то президент неодмінно порадився б з конгресом, і отже, угода не має принципового значення, бо якби вона містила щось серйозне, конгрес, безумовно, був би у курсі справ...

А угода й справді, на перший погляд, нагадує оту знамениту гру у слова, яка врятувала від смертельної нудьги не одну тисячу душ на шкільних уроках та під час нарад, конференцій і симпозіумів.

Сорок статей, дев'ять розділів і один докладний додаток — усе оте складено хіба що тільки для того, щоб Уільям Роджерс та Лопес Браво мали змогу трошки посидіти у Вашінгтоні за коктейлем, трошки попозувати фотокореспондентам (крупно — посмішки), трошки запевнити один одного і співвітчизників у «дружбі й співробітництві»!

Слова, слова, слова... Справжній водоспад слів — про культурне, технічне й наукове співробітництво, про сумісне вирішення соціальних проблем, про урбанізацію та стан сільського господарства, про торгівлю. І все задля того, щоб мимохідь кинути отаку собі фразочку щодо «співробітництва в галузі оборони».

Слова, слова і ще раз слова — про «взаємну підтримку», «про пильність проти загрози мирові», про «оборонну систему» і про «необхідність дальших консультацій». І все для того, щоб, нарешті, зауважити, що «іспанський уряд уповноважує уряд США утримувати й використовувати на пільгових умовах іспанські воєнні споруди за взаємною домовленістю обох урядів». І далі: «Обидва уряди обумовлять за допомогою обміну нотами, про які пільги ідеться».

Здається, цей обмін відбувся. Кажемо «здається», бо іспанці, певно, так і не дізнаються, що саме написав їхній міністр закордонних справ своєму американському колезі. Скорочений же лист Роджерса Лопесу Браво (саме лист, а не нота!) з'явився в американській пресі. Опріч сентиментів на кшталт: «З радістю поспішаю повідомити...» та переліку баз, були в листі досить туманні натяки на їх «сумісне використання», на «певну компенсацію народові Іспанії», на «міцні гарантії».

«Сумісне використання» в перекладі на загальнодоступну мову означає, що військові контингенти Сполучених Штатів займатимуть і надалі зазначені у листі бази. «Певна компенсація народові Іспанії» — це, головним чином, поставки зброї та інших воєнних матеріалів на суму понад 300 мільйонів доларів, — засоби, які франкістський режим спрямовує проти того ж таки іспанського народу. Що ж до «міцних гарантій», то це чи не те лише, що в разі використання іспанських баз Сполученими Штатами для будь-якої воєнної авантюри, Іспанія гарантовано потрапить у самісінький вир конфлікту.

Отим вісімдесяти депутатам, що висловили протест, явно не до вподоби ця перспектива, не підкріплена навіть звичайними в таких випадках словами про американську «економічну допомогу».

Лопес Браво реагує на цей закид у підвищено патетичній манері. «Не забувайте ж, — вигукнув він у мадрідському аеропорту, повернувшись із Вашінгтона, — те, що ми підписали, є договір дружби, а дружбі нема ціни!»

Ні, що не кажіть, а не перевелися ще романтики. В 1953 році, підписуючи першу іспано-американську угоду про бази, тодішній франкістський міністр закордонних справ Альберто Мартін Артахо недвозначно заявив, що «дружба й співробітництво у військових відносинах вимірюються масштабами гарантій та допомоги». Тоді Сполучені Штати представили як гарантію свою термоядерну перевагу. Нині про неї вже й думати забули, і дон Лопес Браво захлинається словами про «святу дружбу, яка міцніє рік у рік».

Кажуть: поділена радість — подвійна радість. Тому то, видно, Уільям Роджерс так поспішав «з радістю.. сповістити» свого іспанського колегу. Але це все-таки не значить, що то — загальна радість, радість для народів. Особливо у наш двадцятий, у наш технічний, атомний, раціональний вік.

В. КАНАШ.

Рац-пропози-ція

ГУМОРЕСКА

Їх було троє, а проблема — одна. Поки що ніякий рішенець не визрівав. Іван Петрович, Гаврило Кирилович та Михайло Панасович — голова, його заступник і член ради заводського бюро рацпропозицій — вже сотню варіантів перебрали, кілька коробок цигарок випалили, але рятівна думка не народжувалась.

Іван Петрович подивився на годинник і скрушно похитав головою:

— Ех, все пропало...

— А такий же задум прекрасний,— додав Гаврило Кирилович.

— Слухайте! — зірвався зі стільця Михайло Панасович.— А якщо отак зробимо?..

І він вніс свою рацпропозицію.

— Браво! — загукав Іван Петрович.— Ти — геній! Давай сюди... Хто там у нас найкебетніший раціоналізатор?

— Звичайно, Василь Саєнко, токар...

— Кличте.

Прийшов Саєнко.

— Ну, Василю, що-небудь придумав?

— Є ідея, але, так би мовити, в зародку ще,— сказав Саєнко.— Щось крутиться-вертиться, а от схопити ніяк не можу...

— Ну-ну, розкажи, що воно там крутиться-вертиться? — жваво зацікавилася трійка. — Може, гуртом, га, скрутимо тій ідеї роги? Знаєш, одна голова — ого! А чотири — це вже ого-го-го-го!

Саєнко коротко виклав суть задуму.

— Все! Малюй! — Іван Петрович радо підсунув шмат ватману.— Пречудова пропозиція! Економічний ефект — будь здоров! Тільки...

І трійка навперебій внесла свої поправки та доповнення.

Іван Петрович знову подивився на годинник.

— Часу обмаль! Годі, товариші! Закінчимо завтра. А зараз, Гавриле Кириловичу, хутко оформляй це діло і виписуй премію... Гм... на чотирьох. Та швидше, бо каса зачиниться.

Трійка міцно потисла руку спантеличеному Саєнкові.

— Ми думаємо,— задушевно сказав Іван Петрович,—наш друг, наш дорогий колега і співавтор не проти колективізму?

...Проблему: за що увечері посидіти в ресторані — було успішно вирішено.

Андрій КОЦЮБИНСЬКИЙ.

м. Павлоград
Дніпропетровської області.

Студентський ГУМОР

У МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ

Мал. В. ГОРБАЧОВА

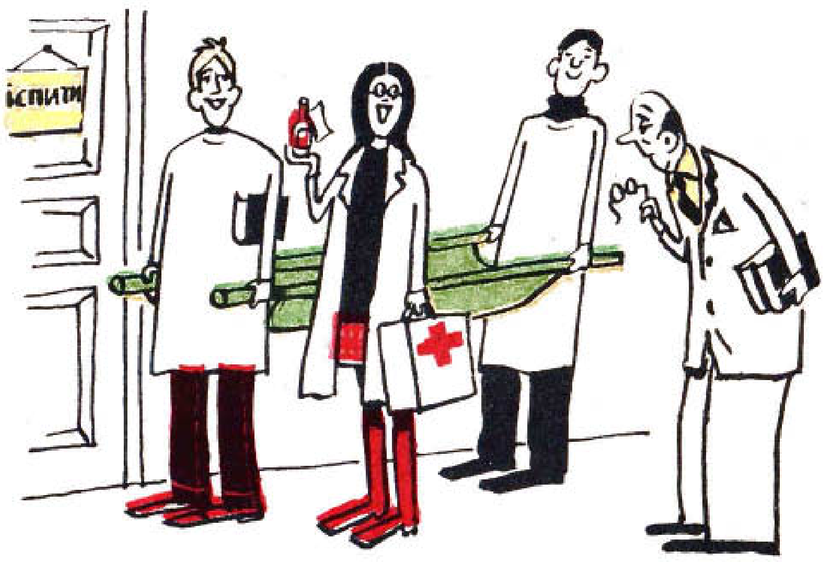

— У нас кожний, хто іспит склав, допомагає тому, хто провалився.

В АВТОДОРОЖНЬОМУ ІНСТИТУТІ

Мал. И. КОГАНА

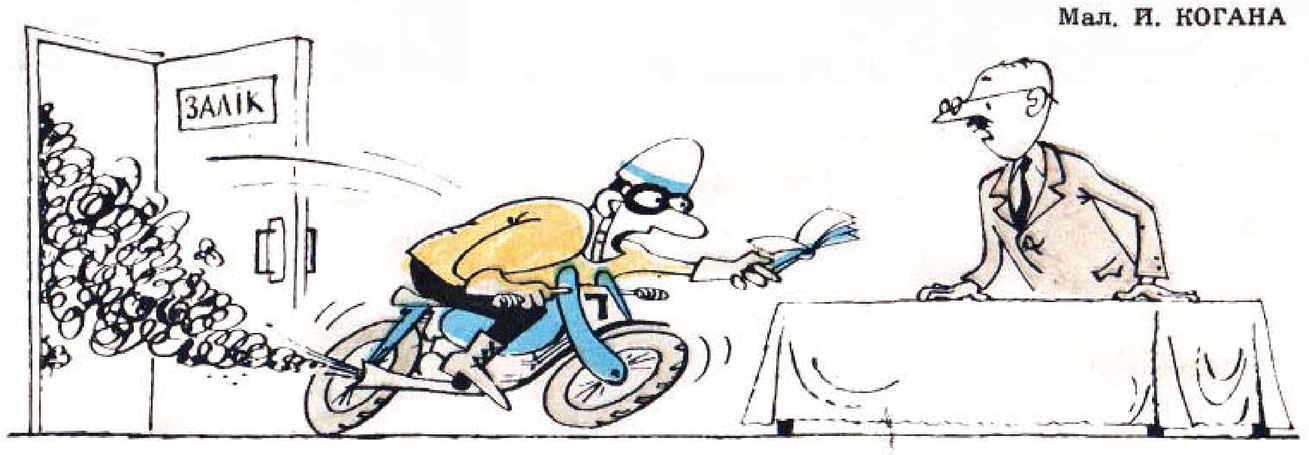

— Пробачте, Іване Петровичу! Ось моя залікова книжка, а я поспішаю відстоювати честь інституту на змаганнях.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— А ти впевнений, що професор забобонний!..

Мал. В. ЮЖНОГО

— Дмитре Михайловичу, мене відпустили тільки на п'ять хвилин.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Кому це я так міцно руку потиснув!..

І ТУТ ПІДІЙШОВ КІНДЗЮЛІС

У звіринці одна дівчина цікавиться в доглядача:

— Скажіть, будь ласка, цей шимпанзе самець чи самка?

Тут підійшов Кіндзюліс і сказав:

— Люба дівчино, хай це зацікавить іншого шимпанзе.

* * *

— Чому ти тікаєш із театру? Ще ж залишилося дві дії.

Тут підійшов Кіндзюліс і сказав:

— Тому й тікає.

* * *

Хлопчик, заплативши п'ятнадцять копійок і випивши склянку газованої води, не поспішає відходити від ларка.

— Напився? — ввічливо запитує продавщиця. — А що тепер треба сказати?

Тут підійшов Кіндзюліс і сказав:

— Дайте здачу.

* * *

Лікар запитує пацієнта:

— На що скаржитесь?

— Уночі так хроплю, що той храп

аж мене лякає. Після цього не можу заснути. Що ви мені порадите?

Тут підійшов Кіндзюліс і сказав:

— Лягайте спати в сусідній кімнаті.

* * *

— Ви чули, цей завідуючий магазином уже вийшов із в'язниці?

— Із в'язниці? А він мені казав, що ці два роки жив у своїх родичів?!

Тут підійшов Кіндзюліс і сказав:

— Правильно. У цій самій в'язниці сидів його тесть, дядько і двоюрідний брат.

* * *

— Я з задоволенням взяв би вас на роботу в наш універмаг, але ви замалий на зріст, щоб працювати продавцем.

Тут підійшов Кіндзюліс і сказав:

— Зате йому буде зручно продавати з-під прилавка.

* * *

— За найщасливіші години в моєму житті я дякую театрові!

— Невже ви так часто його відвідуєте?

Тут підійшов Кіндзюліс і сказав:

— Відвідує не він, а його дружина.

* * *

В автобусі пасажир показує контролеру проїзний квиток.

— Але це ж учнівський, а ви дорослий чоловік, — обурюється контролер.

Тут підійшов Кіндзюліс і сказав:

— Тепер ви можете собі уявити, скільки часу він чекав цього автобуса.

* * *

— Чому в крамниці такий шум?

Тут підійшов Кіндзюліс і сказав:

— Покупець і продавець один від одного вимагають ввічливості.

* * *

Постійний відвідувач їдальні звертається до офіціанта:

— Завжди, коли я замовляю лангет, ви приносите два шматочки м'яса. Чому ж сьогодні лише один?

Тут підійшов Кіндзюліс і сказав:

— Він забув цей шматок перерізати навпіл.

З литовської переклав
Григорій ДЕМЕНОК.

м. Вільнюс.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

Роздягла.

Дали перцю!

Дитюк Е. І. обіймав посаду начальника команди охорони цукрозаводу (Жовтневий район Миколаївської області). Оскільки ця посада вимагає від людини сміливості, Едуард Іванович частенько для хоробрості перехиляв добрячу чарку. Після чарки він уже нікого і нічого не боявся. Більше того, він сміливо робив напад на своїх же вахтерів. До зброї, правда, не вдавався. Він цілком обходився звичайною брудною лайкою.

Охоронники написали про це лист Перцеві.

Начальник УВС Миколаївського облвиконкому т. Дзюба повідомив, що факти підтвердилися.

Дитюка Е. І. з посади начальника команди охорони знято.

Мал. А. СВИНЦОВА

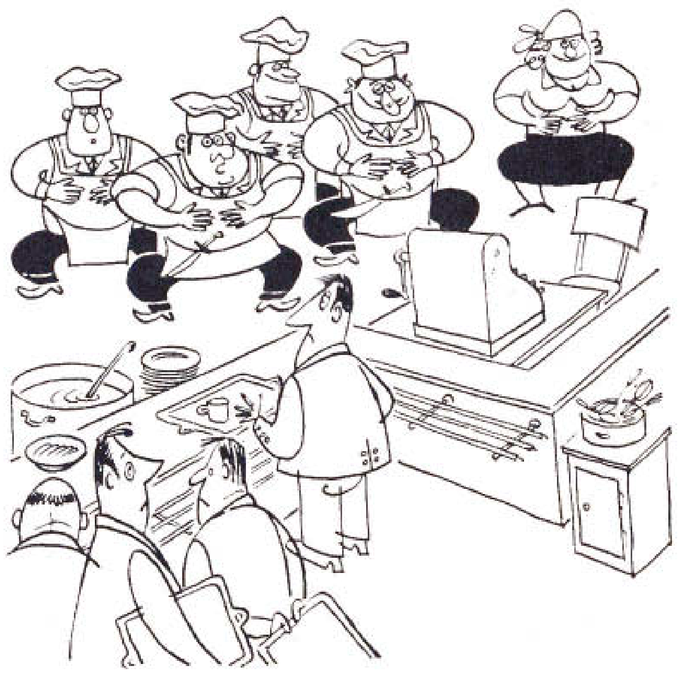

— У нас зараз виробнича гімнастика.

НАРОДНІ УСМІШКИ

ВІДІПХНУЛИ

Йшли вулицею два п'яниці. Аж бачать, стоїть стовп.

— Давай зіпхнемо його! — каже один.

— Давай.

Зняли вони пальта і почали пхати стовп. . А в цей час проходив якийсь чоловік, забрав їхні пальта та й пішов.

Через деякий час один п'яний озирнувся та й говорить до другого:

— А ми з тобою молодці! Так далеко стовпа відіпхнули, що й пальт не видно.

Надіслав А. ГОЙЧУК
з Словечного Овруцького району
Житомирської області.

НЕ КЛЕЇТЬСЯ

— Хлопці, щось робота у вас не клеїться — зауважив виконроб.

— Фарба погано сохне, день фарбуємо, а два сушимо.

— Бачу, бачу, вже дві висушили, — сказав виконроб, побачивши у кутку дві порожні пляшки.

Надіслав С. І. ЛЯНДЕБУРСЬКИЙ
з м. Хмельницького.

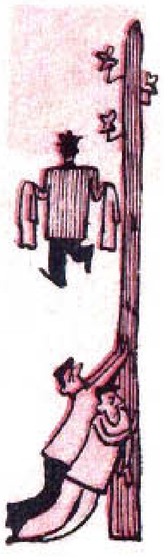

ЩОБ НЕ БУЛО ПРИКРО!

Жора і Гриць добре випили і йдуть один одному назустріч.

— Здоров, Грицю! Ну скажи мені, п'яний я чи ні? — питає Жора.

— Ні! Ні! — відповідає Гриць.

— Ось бачиш, а жінка каже, що я кожного дня додому п'яний приходжу.

— Ой, Жоро, Жоро! Ти наче мої думки прочитав, в мене така ж сама історія! — відказав йому Гриць. — Тільки на поріг — а жінка, як стара пластинка: «Пив! Пив! Пив!»

— То пішли та вип'ємо, щоб не було так прикро.

Надіслав А. СИНЬКО
з м. Запоріжжя.

РОЗМОВА З ЦАРЕМ

— Діду, правду бабуся каже, що ти з царем розмовляв?

— Було діло. Колись у полк, де я служив у оркестрі барабанщиком, приїхав цар. Зустріли його маршем. Потім капельмеістер на одному з тактів обірвав марш, щоб черговий офіцер відрапортував. А я візьми та й вдар у барабан зайвий раз. Підійшов цар, глянув на мене, сказав: «Дурак!» — та й пішов. А більше говорити мені з ним не довелося.

Повідомив І. О. АДАМОВ
з м. Артемівська Донецької обл.

ЧИЯ КРАЩА!

Після лютневої революції в Росії виходило багато газеток антинародного спрямування. Редактор однієї буржуазної газети вирішив перевірити, як солдати читають його видання:

— Ну як, хлопці, — звернувся він до солдатів, — послуговуєтесь нашою газетою?

— Авжеж, — відповіли ті.

— Ну і як вона, подобається?

— Та подобається, тільки ми більше есерівською послуговуємось.

— Чому?

— Та вона не так спалахує, коли цигарку запалюєш! — відповів солдат.

Повідомив В. Д. ШИРИПА
з м. Запоріжжя.

НЕ СВИНІ ЧЕСТЬ

— Хто воно ото борсається в багнюці?

— Здається, Пісковський.

— Не може бути. Він же кандидат наук.

— Так ніхто ж і не каже, що то свиня.

Надіслав Б. І. НЕВІНЧАНИЙ
з м. Дніпропетровська.

Друже Перче!

Дуже люблять наші діти співати пісню «Хай завжди буде сонце». Бо коли сонце світить, то їм можна і читати, і писати, і уроки готувати. А як закотиться — квит! Електролампочки ледве жевріють. А про домашні електроприлади й говорити нічого: забули вже, коли ми ними й користувалися.

У 1968 році нам, правда, ще надія світила. Бо у газеті «Социалистический Донбасс» ми прочитали, що виділено кошти на капітальне будівництво електролінії по вулиці Маяковського. І про те, що лінію буде прокладено цього ж таки 1968 року.

А голова Волноваської райради депутатів трудящих т. Кащенко тоді ще навіть запевнив, що «кроме того, по линии Волновахского района электрических сетей для поселка Еленовка выделено 25 тысяч рублей...» Як тут було не радіти!

Та цього літа редакція газети змушена була переслати т. Кащенкові другого нашого листа, писаного знову ж таки при денному світлі. Тільки тепер він нам уже відповіді не шле. Хтозна, може, й у самій Волновасі погане освітлення, і там ніяк не можуть нашого листа як слід прочитати?

Жителі селища Оленівки.

Волноваський район
Донецької області.

Чи знаєш ти, як узимку без палива нагрітись? То запитай у тих шоферів, які їздять по нього до Ушицького торфопідприємства, що в Коростенському районі на Житомирщині. Від одної згадки про необхідність їхати туди їх у жар кидає. А коли все-таки приїдуть та займуть своє місце у довжелезній черзі, то збираються докупи і, щоб не змерзнути, в «тісної баби» гуляють. От їм і тепло. Буває, що й цілу добу отак проштовхаються — і нічого, не замерзають.

А тим, з чиєї вини біля воріт торфопідприємства оті кілометрові автохвости утворюються, теж, уяви собі, ні холодно, ні жарко. Бо сидять вони собі у теплих, добре опалюваних кабінетах і, позіхаючи, один на одного пальцями тицяють: о-он, мовляв, хто справжній винуватець! Директор цього підприємства т. Полосенко, наприклад, каже, що то лісоторговельні склади райспоживспілок області таку мішанину у справу вносять, бо не вказують у накладних на паливо дати приїзду по нього. А працівники лісоторговельних складів, навпаки, в усьому т. Полосенка звинувачують: у нього ж, мовляв, навіть складу для створення запасів палива катма...

Та як по правді сказати, то ні торфопідприємству, ні лісоторговельним складам сваритися між собою з цього приводу нічого: адже й ті, і ті свої плани справно виконують. А до втрат від простоїв «чужих» автомашин їм діла немає. Ото якби ті чималенькі втрати та довелось їм відшкодувати з власних кишень — тоді б, може, цих добродушних товаришів мороз по шкірі й продрав...

Н. ОНОПЧЕНКО,
працівник газети «Народна трибуна».

Житомирська область.

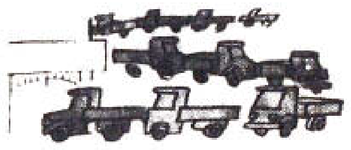

Запрошуємо тебе арбітром нашої мовно-стилістичної дискусії. Виникла вона при оцінці роботи Рожищенської ПМК-2. Ця пересувна механізована колона збудувала нам школу з купою недоробок. 10 тис. крб. на їх ліквідацію мехколона давно одержала, а строків виправлення браку так і не визначила.

З березня 1970 р. бігаємо ми на поклін до керівників ПМК-2. Просимо, молимо, благаємо. А там все обіцяють почати роботи: то першого, то п'ятнадцятого, то двадцятого числа кожного місяця. І територію школи впорядкувати, і протипожежне господарство устаткувати, і електросистему котельні та ще мільйон дрібниць закінчити. Так уже дев'ять місяців ліквідує мехколона ті недоробки. Та все язиком! Та все язиком!

Так ми вже і самі не знаємо, як цю «язикову» діяльність кваліфікувати? Що це? Бовкання? Ляпання? Плескання? Баляндраси?.. Чи це грубо? Тоді, може, трохи делікатніше? Марнослів'я? Базікання? Торочення? Пустодзвонство? Чи й це не естетично?..

Покладаємось, Перче, на твій смак арбітра. Як ти скажеш, так ми й привітаємо начальника Рожищенської ПМК-2 В. К. Панченка.

ПЕДКОЛЕКТИВ
Тристенської восьмирічки.

Волинська область.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

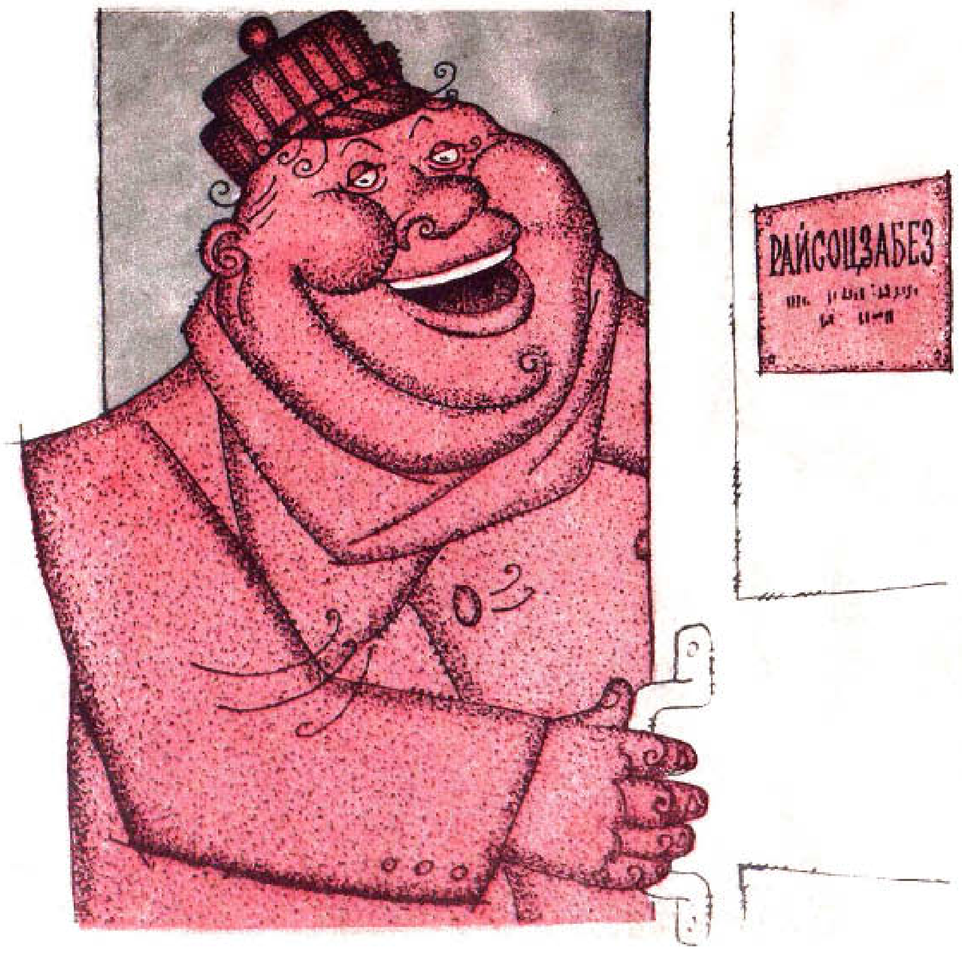

— Тут пенсії оформляють?..

Страшне перо не в гуска...

«До відома жителів рогатої худоби і птиці! У зв'язку з яцуром індивідуальний забій громадян і вивоз на базар категорично забороняється».

(З постанови виконкому сільської Ради).

—

«Громадянка Чорна Г. С. згоріла від короткого замикання в розетці діставши незначні опіки».

(З протоколу пожежного інспектора).

Надіслав В. ІВАСИШИН.

с. Угорники
Івано-Франківської області.

* * *

«ОБ'ЯВА!
В зв'язку з пириходом на пятидневну робочу неделю храм пириноситься з середи на суботу. І у клубі і на толоці».

—

«Коли я потрибував помінять мине футбольний м'яч, продавчица начала мене обзивать як напримір «тоже мині футболіст знайшовся» та іншими нецинзурними та ругательними словами».

(Запис у «Книзі скарг та пропозицій»).

Надіслав Ф. БОДНАР.

м. Чернівці.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ «Жінці брехати не можна» — у фейлетоні під такою назвою (№ 14 журналу за 1970 р.) писалося, як у колгоспі «Перемога» (Івано-Франківська область), щоб штучно збільшити надої молока, приховували і не вказували у звітах справжньої кількості корів.

Секретар Городенківського РК КП України т. Григоренко повідомив редакцію, що таний факт дійсно мав місце.

Бюро райкому КП України наклало на голову колгоспу «Перемога» Гуменюка І. Ф. та секретаря парторганізації Паньківа І. Я. партійні стягнення.

Прокурору району доручено провести розслідування і винних у порушенні обліку притягти до відповідальності.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: М. БІЛКУН (заст. головного редактора), С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, О. МИХАЛЕВИЧ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК, І. СОЧИВЕЦЬ (відповідальний секретар), В. ЧЕПІГА.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94. Тел. 41-82-12, 41-83-46, 41-83-79. Для телеграм: Київ Перець. Ціна 24 коп. на місяць

Журнал «Перец» № 1 (851). (на украинском языке). Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 2. XII. 1970 р. Підписано до друку 17. XII. 1970 р. Папір 70×108¹/₁₆. Фіз.-друк. арк. 2. Умовн. друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,54.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

БФ 11414. Комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94. Зам. 06841. Тираж 2.200.000 прим.

Отсканировал и обработал А.ЛЕБЕДЕВ для сообщества: http://perec-ua.livejournal.com/

Індекс 74393

Мал. В. ГЛИВЕНКА

ШИВА (американський варіант)